65+ Yaşlı Hakları Derneği

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Yaşlıların Sorunlarını Araştırma Komisyonu

için

Görüş ve Öneriler

1. YAŞLI HAKLARININ TANIMLANMASI VE TANINMASI
2. YAŞ TEMELLİ VE YAŞA DUYARLI VERİ
3. ÇALIŞMA HAYATINDA YAŞ AYRIMCILIĞI
4. KADINLAR VE YAŞLILIK
5. YAŞLILAR İÇİN GÜVENLİ BARINMA
6. YAŞLI BİREYLER İÇİN UZUN DÖNEMLİ BAKIM (UDB) SİSTEMİ
7. YAŞLI BİREYİN ÖZERKLİĞİNİN KORUNMASI
8. YAŞLILARI HEDEF ALAN HAK İHLALLERİ VE SUİSTİMAL OLAYLARI
9. YEREL YÖNETİMLER VE YAŞLILAR

1. YAŞLI HAKLARININ TANIMLANMASI VE TANINMASI

1.1 Kadın, çocuk ve engelli gibi kırılgan gruplara ilişkin uluslararası sözleşmeler bulunmasına rağmen yaşlı haklarına ilişkin bir sözleşme henüz yoktur.

Bu durum, yaşlı hakları konusunda eksiklerin izlenmesini, iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılmasını ve yaşlı haklarına ilişkin en yüksek düzeyde korumanın sağlanmasını engellemektedir.

65+ Yaşlı Hakları Derneği olarak, yaşlı haklarına ilişkin devletleri bağlayıcı, denetleme mekanizmaları olan uluslararası bir Sözleşme ortaya çıkarılması için Birleşmiş Milletler düzeyinde sürdürülen çalışmaları yakından izliyoruz.

Türkiye özellikle Covid-19 pandemisi sırasında 65+ yaşlılarını koruma ve gerekli tedavileri uygulama ve yerlerinde takipleri (vefa destek grupları/ huzur evleri düzenlemleri gibi) konusunda pek çok ülkeye göre başarılı bir sınav verdi. Bu nedenle de ülkemizin Birleşmiş Milletler düzeyinde sürdürülen çalışmalara, en üst düzeyde öncülük etmesini talep ediyoruz.

1.2 Başta Anayasa olmak üzere ulusal hukukumuz yaşlı haklarına ilişkin düzenlemeler ve iyi uygulama örnekleri barındırmaktadır.

Anayasamızın 10.cu maddesi şöyle diyor: “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir… Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür… Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olamaz.”

Bu madde, yaşlılar da dahil kırılgan gruplar için pozitif ayrımcılığı yalnızca kabul etmekle kalmıyor, bunun da ötesinde devleti bu ilkeyi yaşama geçirmekle de yükümlü kılıyor.
Bu doğrultuda çıkarılan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ise, bir adım daha ileri giderek, ayrımcılığı yasaklıyor: “Herkes, hukuken tanınmış hak ve

hürriyetlerden yararlanmada eşittir. Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır."

1.3 Bu düzenlemelerin çizdiği genel çerçeveye rağmen, yaşlılarla ilgili özel hukuki düzenlemelerin olmaması önemli bir eksikliktir.
Pek çok yasa ve yönetmelikte, ve bunlara bağlı düzenlemelerde yaşlılık, engellilikle birlikte ele alınmaktadır. Bu yaklaşımın en tepeden başlayarak düzeltilmesi gerekir. Hatta çocuk mahkemeleri gibi gri alanları olduğu yaşlılarımız için yaşlı mahkemelerinin de planlanarak hayata geçirilmesini öneriyoruz.

1.4 Örneğin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak tek bir teşkilat bulunmaktadır. Engellilik ve yaşlılığın bir arada zikredilmesi hem engelliler hem de yaşlılar açısından doğru değildir. Her engelli, yaşlı olmadığı gibi her yaşlı da engelli değildir. Dolayısıyla Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü gibi yaşlılar için de ayrı bir genel müdürlük oluşturulmalıdır. En tepede yapılacak bu düzeltme, kademe kademe bütün idari yapıya yansıyacak bir iyi örnek oluşturacaktır.

2. YAŞ TEMELLİ VE YAŞA DUYARLI VERİ

2.1 Yaşlılar ve yaşlanma ile ilgili her türlü siyaset ve hizmet geliştirilmesi, planlanması ve uygulanması için sağlıklı toplanan, şeffaf ve düzenli paylaşılan bilgi ve veri gerektiği açıktır. Türkiye'de merkezi ve yerel idarelerle özel kuruluşlar tarafından toplanan verilerin yaş temelli ve yaşa duyarlı hale getirilmesi sağlanmalıdır.

2.2 Bu çerçevede, şu anda pek çok istatistik verisinde, yaşlıların "65 yaş ve üstü" kırılımıyla yer aldığını görüyoruz.
Oysa yaşlanma araştırmalarının ve ülkemizdeki durumun bize öğrettiği en temel gerçeklerden biri, "65 yaş ve üstü" kategorisinin, artık yaşlıların durum ve sorunlarını ele almak için yetersiz kaldığıdır. Ortalama yaşam süresinin uzamasıyla birlikte, yaşlanmayla ilgili her türlü çalışmada, yaşlılık dönemini

- 65-74 yaş – erken yaşlılık (yaşlı nüfusun %64,7'si)

- 75-84 yaş – (orta) yaşlılık (yaşlı nüfusun %27,3'ü)
- 85 yaş ve üstü – ileri yaşlılık (yaşlı nüfusun %8'i)

Şeklinde; durumları, sorunları ve ihtiyaçları açısından birbirinden farklılaşan üç alt dönem şeklinde ele almak gereği ortaya çıkmıştır.

Yaşlılar ve yaşlanma ile ilgili her türlü siyaset ve hizmet geliştirilmesi, planlanması ve uygulanması için verilerin bu alt kırımlara uyumlu olarak toplanması, hazırlanması ve yayınlanması gerektiğine inanıyoruz.

2.3 Yaş temelli ve yaşa duyarlı verilerde önemli ölçüdeki eksikliklerin yanı sıra, var olan verilerin paylaşılmasında da ciddi sorunlar vardır.

Merkezi idare ile yerel yönetimler arasında, ya da kurumların kendi içlerindeki birimler arasında, çok temel bazı veriler de dahil, verilerin paylaşılmadığını görüyoruz. Örneğin, İlçe Belediyeleri, sınırları içindeki mahallelerde ne kadar yaşlı yaşadığı bilgisine ulaşamamaktadır. Eldeki verilerin Sivil Toplum Kuruluşları ve hatta akademik araştırmacılarla paylaşılması ise başlı başına bir sorundur.

2.4 Bu duruma gerekçe olarak, sıkça 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun gösterildiğine tanık oluyoruz.

"Kişisel verilerin korunması" kaygısının, istatistik amaçlı toplanmış, bütünleştirilmiş ve kümelenmiş verinin şeffaf biçimde paylaşılmasının önünde engel teşkil etmemesi gerektiği bizce aşikârdır.

Ancak, uygulayıcıların zihninde yasa kaynaklı bir tereddüt varsa, ya da uygulamalar arasında ciddi farklılıklar bulunuyorsa, bu durum açıklığa kavuşturulmalı, eğer yasada bu tür kısıtlamalara "bahane" olabilecek muğlaklıklar varsa, bunlar düzeltilmelidir.

3. ÇALIŞMA HAYATINDA YAŞ AYRIMCILIĞI[1]

3.1 Türkiye'nin de dahil olduğu Avrupa Çalışma Koşulları Anketinin 2005 yılı raporuna göre, yaş ayırımcılığı ortalaması %3 iken, Türkiye'de 50 yaş üstü erkekler bakımından %8'e yaklaşan yaş ayırımcılığı tespit edilmiştir. Ülkemizde özel işyerlerinde 50 yaşından büyük işçilerin sayısı çok az oranlardadır.

3.2 Daha da önemlisi, aynı işyerlerinde 0-5 yıldır çalışan 65 yaş ve üstü bireylerin 1994'teki oranı %9,4'ken aynı oran 2018'de %15,30'a yükselmiştir. Yani 24 yıl içerisinde sözleşmesiz, geçici, süreksiz veya istikrarsız çalışan yaşlıların oranı %6 artmıştır. "Eğretileşmiş çalışma" denilen bu istihdam durumu, yaşlanmakta olan (55-64 yaş arası) işgücü kesiminde daha da yaygındır.

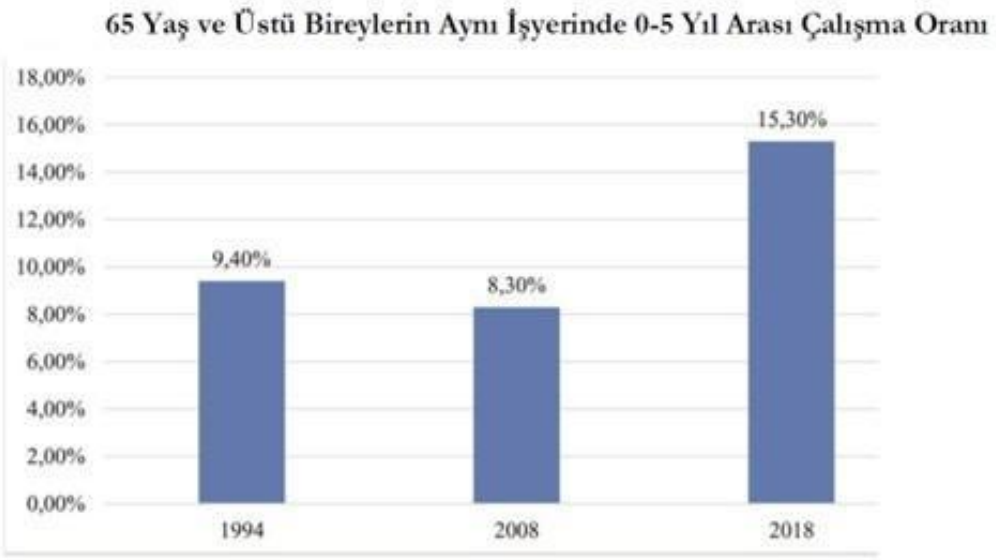

Yaşlı ve yaşlanan emek, çalışma süresi ve istikrarı açısından güvencesizleşirken, ücret ve gelir açısından dezavantajlı duruma düşmektedir.[2]

3.3 Kelly Services tarafından yapılan "İş Başvurularında Ayrımcılık Global İşgücü İndeksi 2007" araştırmasında 28 ülkede 70 bin kişinin katıldığı ankete göre, Türkiye'den

[1] Dr. Öğr.Üyesi Canan Ünal, "İstihdam Bağlamında Yaş Ayrımcılığına İlişkin Politika Önerileri", Türkiye ve AB Arasında Sivil Toplum Diyaloğu – Yaşlılar İçin Sivil Toplum Örgütleri Arasında İş Birliği Projesi: Aktif Yaşlanma ve Avrupa'daki Nesiller Arasında Dayanışma İçin Yeni Yollar: Yaşlıların Sosyal İçermesinde STK'lar ve Yenilikçi Yaklaşımlar, 2020, ss.11-16

[2] Dr. İsa Demir ve Dr. Türkan Akyol Güner, "Türkiye'de Yaşlı Emeğinin Prekaryalaşması" Çalışma ve Toplum, 2021, Sayı:3 sf. 2066-2067

katılanların yüzde 19'u, iş başvurularında yaş ayrımcılığına uğradıklarını, 45 yaş ve üstü çalışanların yüzde 32'si ise yaşları yüzünden işe alınmadıklarını söylemektedirler.[3]

3.4 Yaş ayırımcılığı, "anayasal" bir yasaktır. Ayırımcılık ve bu bağlamda yaş ayırımcılığı Anayasamızın 10. maddesi ile yasaklanmıştır. Anayasa hükmünün yanında istihdamda yaş ayırımcılığını yasaklayan kanuni düzenlemeler de mevcuttur. Bunların başında 4857 sayılı İş Kanunu ile 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu gelmektedir. Ancak bu kanunlarda yer alan düzenlemelere rağmen etkin bir korumanın olduğunu savunmak güçtür.

3.5 İş Kanunu m.5 hükmünde ayırımcılığın yaptırımı olarak öngörülen ayırımcılık tazminatı, işçinin dört aylık ücretine kadardır. Yani tazminatın miktarı bakımından, kanun koyucu üst sınır belirlemiş olup bu sınır eleştiriye açıktır. Sosyal Haklar Avrupa Komitesi de 2016 yılında bu üst sınırın Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı'na aykırı olduğunu tespit etmiştir.

Ayırımcılık yasağının ihlali halinde bir diğer yaptırım, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nda öngörülmüştür. Söz konusu kanuna göre, yaş ayırımcılığının tespiti halinde, ihlalden sorumlu olanlara 1.000 TL'den 15.000 TL'ye kadar idari para cezası uygulanır (m. 25/1). Bu miktarlar caydırıcı değildir.

3.6 Yapılması gerekenlerden ilki; İş Kanunu'nun 5. maddesinin 6. fıkrasında yer alan "dört aya kadar ücreti tutarındaki" ifadesinin kaldırılmasına yönelik bir kanun değişikliğinin yapılmasıdır. Bu şekilde, hakim ayırımcılık tazminatına hükmederken ayırımcılık halini ve sonuçlarını; mağdurun uğradığı zarar ile çektiği acıyı dikkate alabilecek; bir üst sınıra tabi olmadan koşullun özelliklerine göre kararını verebilecektir.

Yapılması gereken bir diğer kanun değişikliği, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nda 25. maddede öngörülen idari para cezalarının artırılmasıdır.

3.7 İş ilişkisinin kurulmasında yaş ayırımcılığının açık bir kanuni düzenleme ile yasaklanması da gerekmektedir.

[3] Doç. Dr. Serap Özen ve Yard. Doç. Dr. Çağlar Özbek, "Çalışma Yaşamında Yaşlılık: Yaşlı Çalışanlar ve İnsan Kaynakları Uygulamaları", Çalışma ve Toplum, 2017, Sayı:2, sf.559

Yapılması gereken; İş Kanunu'nun 5. maddesinin 6. fıkrasına "iş ilişkisinde" ifadesinden önce "işle ilgili duyurularda" ve "İş sözleşmesinin yapılmasında," ifadelerinin eklenmesine yönelik bir kanun değişikliğidir. Bu şekilde, işe alımda yaş ayırımcılığı yasağını ihlal eden işveren, ayırımcılık tazminatı ödemek zorunda kalacaktır. Bu yönde talepler yönünde verilen mahkeme kararları, işverenler üzerinde caydırıcı etki sağlayacaktır.

4. KADINLAR VE YAŞLILIK

4.1 Bütün ülkelerde olduğu gibi, Türkiye'de de yaşlılık, kadınlar için özellikle sorunlu bir yaşam dönemidir. Kadınlar erkeklerden daha uzun yaşamaktadırlar. Türkiye'de doğuşta beklenen yaşam süresi erkekler için 75,9 yıl, kadınlar içinse 81,3 yıldır. Yaşlı erkeklere kıyasla daha fazla sayıda kadın yalnız yaşamaktadır. Türkiye'de, tek başına yaşayan yaşlı fertler 1.478.346 hane oluşturmaktadır ve bu hanelerin %75,3'ü yaşlı kadınlardır.[4]

4.2 Bu durumun bir sonucu da yaşlı kadınların yoksulluğudur. Yaşlı nüfusun yoksulluğu cinsiyete göre incelendiğinde, yaşlı erkeklerde yoksulluk oranının %15,6, yaşlı kadınlarda yoksulluk oranın ise %17,6 olduğu görülmektedir.[5]

4.3 Bu gerçekler ışığında, Birleşmiş Milletler, taraf devletlere, yaşlı kadınların kendi hakları ve hukuki hizmetlere erişim yolları konusunda bilgilendirilmelerinin sağlanması; yaşlı kadınlara kamusal ve siyasi yaşama katılma, tüm kademelerde mevki sahibi olma fırsatı tanıması ve seçimlere katılmak ve aday olabilmek için gerekli tüm belgelere sahip olmalarının sağlaması; kamuda ve özel sektörde emeklilik yaşı uygulamasında kadınlara karşı ayrımcılık yapılmaması; sağlık hizmetlerinde de özel önlemler uygulanması gibi hizmetlerin yerine getirilmesini tavsiye etmektedir.[6]

4.4 Ülkemizde yaşlı kadınlar, erkeklere göre, çok daha hızlı şekilde aktif yaşamdan kopmakta, kamusal alandan uzaklaşarak eve kapanmaktadır.

[4] TÜİK, İstatistiklerle Yaşlılar 2020, 18 Mart 2021
[5] TÜİK, İstatistiklerle Yaşlılar 2021, 18 Mart 2022
[6] CEDAW Committee General Recommendation No. 27 On Older Women and Protection of Their Human Rights, 2010

Bu nedenle, yerel yönetimler başta olmak üzere, yaşlılar için sosyal ve kültürel faaliyet tasarlayan bütün kurum ve kuruluşların, özellikle yaşlı kadınlara ulaşmaya, yaşlı kadınları evden çıkıp, sosyalleşmeye teşvik etmeye özen göstermeleri sağlanmalıdır.

4.5 Yaşlılık ve yaşlılarla ilgili yer türlü veri, cinsiyet temelli olarak da değerlendirilebilecek şekilde toplanmalı, düzenlenmeli ve açıklanmalıdır.

5. YAŞLILAR İÇİN GÜVENLİ BARINMA

5.1 Derneğimiz “yerinde yaşlanma”yı savunmaktadır. Yaşlı bireylerin, kendi tercihleri doğrultusunda, kendi evlerinde ya da yakın aileleriyle birlikte hayatlarını sürdürmeleri esas olmalıdır.

5.2 Ancak yaşlıların yaşadığı ve kullandığı, başta konut olmak üzere her türlü mekân, yaşlılıkla birlikte zayıflayan fizikî, zihinsel ve bilişsel fonksiyonlar dikkate alınarak planlanmalı ve düzenlenmelidir. Bu, sadece fiziksel güvenlik ve kolaylık sağlamakla kalmayıp sosyal ve psikolojik girdileriyle de yaşlıya pozitif etki edecektir.

5.3 Bu bağlamda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Toplu Konut İdaresi TOKİ’ye özel sorumluluk düşmektedir. Özellikle yeni başlayan Sosyal Konut Seferberliği kapsamında, emeklilere konut sayısının %20’si oranında kontenjan ayrılması çok doğru bir adımdır.

5.4 Ancak Çevre ve Şehircilik Bakanlı ile TOKİ, bu kontenjana ayrılan konutların yaşlı uyumlu olarak tasarlanmasını ve inşa edilmesini sağlanmalıdır. Bu süreçte oluşturulacak tasarım ilkeleri, adım adım, TOKİ’nin bütün projelerine yaygınlaştırılmalı, özel sektör de bu ilkeleri benimsemeye ve uygulamaya teşvik edilmelidir.

5.5 Sosyal Konut Seferberliği kapsamında hazırlanacak projelerde, tek tek konutların yaşlı uyumlu tasarlanmasının ötesinde, proje kapsamındaki sosyal donatı alanlarında da yaşlıların ihtiyaçları dikkate alınmalı, projelere, ölçek uygunsa yaşlılar için “gündüz yaşam merkezi” gibi tesisler eklenmelidir.

5.6 Yerel yönetimler ise, öncelikle yalnız yaşayan yaşlı hemşehrilerinin konutlarından ve kendi hizmet binalarından başlayarak, varolan mekânları yaşlı uyumlu hale getirme sorumluluğunu üstlenmelidirler.

5.7 TOKİ'nin, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'yla ile işbirliği yaparak, özellikle metropollerdeki büyük toplu konut projelerinde, evinde yaşamak ancak bazı konularda destek almak isteyen yaşlılar için, ortak yaşam alanları ve temel hizmet birimleri olan "yaşlı bloğu" projelendirmesi, ileriye yönelik bir model olarak çok büyük önem taşımaktadır.[7] Böylece standart apartman dairesi ile huzurevi arasında üçüncü bir barınma tarzı da denenmiş, bu modelin gerçek hayatta nasıl yürüyeceği görülmüş olacaktır.

6. YAŞLI BİREYLER İÇİN UZUN DÖNEMLİ BAKIM (UDB) SİSTEMİ

6.1 Fiziksel/bilişsel işlevleri azalmış veya günlük temel faaliyetlerini gerçekleştirmek için yardıma bağımlı olan kişilere sunulan, hem sağlık hem de sosyal bakım faaliyetlerini kapsayan bir hizmet olan Uzun Dönemli Bakım, ülkemiz için büyük bir belirsizlik alanı olarak önümüzde durmaktadır.

UDB, yürüme, banyo yapma, giyinme, beslenme, yemek hazırlama, telefonlara cevap verme, ev temizliği gibi konulardan başlayıp ağrıyla baş etme, güvenliksiz davranış ve başıboş kalma durumlarını giderme, fiziksel ya da psikolojik terapi, ulaşım, ilaçların doğru alınması, kişisel hijyenin sağlanması, evlerde ihtiyaç duyulan değişikliklerin yapılması gibi konulara uzanan geniş bir yelpazede günlük temel faaliyetlerin sağlanmasına yönelik hizmetlerdir.

6.2 Yaşlıların UDB hizmeti ihtiyaçlarının ne olduğu, şu anda, ancak yaşlı ya da yaşlı yakınları sağlık kurumlarına ya da sağlıkçılara başvurunca anlaşılmaktadır. Bu da bakım ve tedavinin gecikmesine, aksamasına, sonuçta da toplumsal maliyetinin çok artmasına neden olmaktadır.

[7] Claudio Falasca, Abitare e Anziani (AeA), "Yalnızlığa ve Bakım Evlerine Alternatif Olarak Paylaşımlı Konut" Türkiye ve AB Arasında Sivil Toplum Diyaloğu – Yaşlılar İçin Sivil Toplum Örgütleri Arasında İş Birliği Projesi: Aktif Yaşlanma ve Avrupa'daki Nesiller Arasında Dayanışma İçin Yeni Yollar: Yaşlıların Sosyal İçermesinde STK'lar ve Yenilikçi Yaklaşımlar, 2020, ss.95-101

Bu durumu önleyebilmek için aile hekimliklerinden, muhtarlıklardan, yerel yönetimlerden başlayan ve gerontolog/sosyal hizmet uzmanı destekli bir sistemin tüm yaşlı ve yaşlanmakta olanları takip etmesi ve risk taramaları yapmasının sağlanması gerekmektedir. Bu tarama, demans riski, fiziksel kapasite bozulma riski, yalnızlaşma ve yoksullaşma riski olarak sınıflanabilir. Bu tarama sonuçları, aile yakınlarıyla paylaşılmalı, bakım planlanmalı, destek verecek aile yoksa, ya da aile vermesi gereken desteği vermiyorsa nasıl bir yol izleneceği belirlenmelidir. Bu konuda Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezleri iyi örnek olarak değerlendirilmelidir.

6.3 UDB, şu anda ülkemizde neredeyse bütünüyle aile içinde, ücretsiz ev emeği olarak ve ailenin kadınları tarafından ya da enformel/kayıt dışı sektör koşullarında, çoğunlukla göçmen kadınların oluşturduğu işgücü tarafından sağlanmaktadır. Kayıtlı işgücüyle, ücret karşılığı yaşlı destek ve bakım hizmetlerinden yararlananlar, 65+ nüfusun sadece %3.5'idir.[8]

6.4 11. Kalkınma Planı "uzun süreli bakıma gereksinim duyan yaşlılar için hizmetlerin çeşitlendirilmesi ve yaygınlaştırılması"nı, ve "yaşlı nüfusun kendi istekleriyle bağımsız ve sağlıklı yaşamlarını sürdürebildikleri; ekonomik ve sosyal çevrenin içinde yer alacakları bir ortam oluşturulması, sağlıklarının takibinin yapılması, geriatri ve palyatif bakım hizmeti sunan merkezlerin arttırılması"nı hedef olarak koymuştur. Ancak bu hedeflerin nasıl ve hangi kaynaklarla gerçekleştirileceği belirsizliğini korumaktadır.

6.5 Uluslararası Çalışma Örgütü ILO, bir ülkedeki 65+ nüfusun %12,4'ünün UDB hizmeti almasını hedeflemektedir. İTÜ İşletme Mühendisliği bölümünden, iktisatçı Prof. İpek İlkkaracan ve çalışma arkadaşlarının kapsamlı çalışmasına[9] göre, bu orandan hareket edildiğinde, yaklaşık 7,5 milyon olan 65+ nüfusumuzun 936 binden fazla bireyinin UDB hizmetlerinden yararlanıyor olması gerekmektedir.

[8] TÜİK Aile İstatistikleri, 2018

[9] Doç. Dr. Derya Gültekin-Karakaş, Prof. Dr. İpek İlkkaracan, Doç. Dr. Ayşe Aylin Bayar, Pınar Özcanlı Baran, "Care Crisis During COVID-19 Pandemic: Coverage Gap in Care Services in Turkey and Employment Effect of Public Investments" Turkish Economic Association, 7. International Conference on Economics, April 09-11, 2021

Ancak mevcut durumda UDB hizmeti alan yaşlı sayısı 27 binin biraz üzerindedir. Yani 900 bin kişiyi aşan bir UDB kapsama açığıyla karşı karşıyayız.

a) UDB kapsama açığı (b-e)	b) UDB'de kapsanması gereken 65+ nüfus (c*d)	c) 65+ nüfus	d) Hedeflenen politika oranı*	e) Mevcut UDB hizmet alıcısı sayısı
909.004	936.290	7.550.727	0,124	27.286

* ILO (2018:270)

6.6 Yaşlı nüfusun hızlı artışı, buna karşılık aile yapısının küçülmesi ve kadının işgücüne katılımının artması gibi nedenlerle, UDB hizmetlerinin mevcut şekliye sürdürülmesi mümkün olmayacaktır.

UDB hizmetleri için çok sayıda kalifiye ve yarı-kalifiye çalışanın istihdam edilmesi, büyük kaynak yaratılması gerekecektir.

Mevcut Sosyal Güvenlik yapısının böyle bir kaynağı sağlamaya yetmeyeceği açıktır. Bu, ilk bakışta ürkütücü, hatta caydırıcı bir tablo olmakla birlikte, bu süreçte katma değer ve istihdam kapısı yaratacak büyük bir sektörün oluşacağı da dikkate alınmalıdır.

6.7 Türkiye, UDB sistemini hangi modeli temel alarak oluşturacağı konusunda bir arama ve toplumsal müzakere sürecini hızla başlatmalıdır.

OECD ülkelerinin UDB hizmetlerinin finansmanında kullandığı, “genel kapsamlı (*universal*)” “gelir testi temelli” ya da “karma” modeller ve bunların alt modelleri, avantajları-dezavantajları ve Türkiye’nin ekonomik/sosyal/kültürel koşullarına uygunluğu

açısından değerlendirilmeli, uyarlanmalıdır.[10]

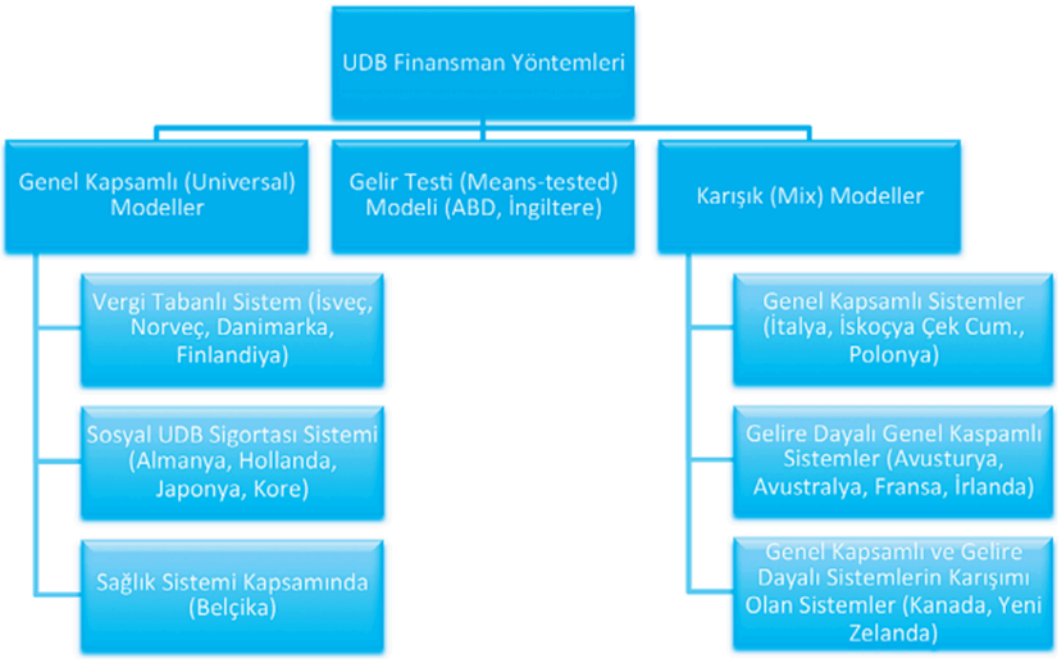

6.8 Bu bağlamda, Ekim 2021'de Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından açıklanan "Yaşlılar İçin Gündüz ve Evde Bakım Hizmetlerinin İyileştirilmesi Projesi (YAGEP)"nin akibeti ivedilikle değerlendirilmelidir.

Projenin öngördüğü "Yaşlı Bakım Modeli"nin ne olduğu, Sinop, Trabzon, Ankara, Çanakkale, İzmir, Muğla, Antalya, Gaziantep, Sakarya ve Malatya olmak üzere 10 ilde başlaması planlanan pilot uygulamaların hangi aşamaya geldiği şeffaflıkla açıklanmalı, başta yerel yönetimler, uzmanlar, sivil toplum kuruluşları olmak üzere paydaşlarla tartışılarak ilerlenmelidir.

6.9 Yaşlıların kendi evlerinde ya da ailelerinin yanında hayatlarını sürdürmeleri ve bakımlarının sağlanması Derneğimizin de savunduğu temel uygulamadır. Ancak demografik gerçekler, önümüzdeki yıllarda, çok daha fazla yaşlı için kurumlarda yaşam ve bakım gerekeceğini, hatta giderek artan sayıda yaşlının bu seçeneği tercih edeceğini göstermektedir.

[10] Tolga Bal, "OECD Ülke Uygulamaları Doğrultusunda Uzun Dönemli Bakım (UDB) Hizmetlerinin Finansmanı ve Türkiye İçin Öneriler" Sosyal Güvenlik Dergisi, Mart 2016, Cilt 6, Sayı 1, Sayfa 159-196

Ayrıca, çok sayıda aile de evde yaşlı bakımı konusunda profesyonel/kurumsal destek ve hizmet alma durumunda olacaktır.

6.10 Mevcut koşullarda, ülkemizde profesyonel/kurumsal yaşlı bakım hizmeti yetersizdir. Devletin, bazı vakıf ve derneklerin sunduğu hizmetler kısıtlı olup, Paragraf 6.6'da belirttiğimiz gibi, çok az sayıda yaşlı bunlardan yararlanabilmektedir.

Gerek evde gerekse kurumda UDB hizmetlerine özel sektörün de yoğun bir biçimde girmesi gerekmektedir. UDB hizmetlerinde insan kalitesini artırmanın ve kayıt dışı düşük standartlı hizmet verenlerle rekabet etmenin bir yolu da buradan geçmektedir.

Ancak, özel sektörün sağladığı hizmetin bedelinin düşük ve orta gelirli yaşlılara da uygun olması sağlanmalıdır. Bunun için bu alana yatırım yapacak kuruluşlara çeşitli tahsisler, vergi istisnası ve düşük faizli kredi gibi destekler verilerek hizmet bedelinin düşük kalması sağlanmalıdır. Bu yapılırken, bakım hizmetlerinin belirli katsayılarla asgari ücret gibi bir göstergeye bağlanması şarttır. Aksi halde, özel sektörün sağladığı hizmetin sadece yüksek gelir grubuna hitap etme riski bulunmaktadır.

6.11 UDB hizmetlerinin finansmanında, öncelikle değerlendirilmesi gereken seçeneklerden biri Uzun Dönem Bakım Sigortası uygulamasıdır. Türkiye'nin ekonomik koşullarında uygulanması zor görünse de ülkemizin beklenen büyük depreme karşı Doğal Afet Sigortaları Kurumu gibi örnek bir uygulamayı hayata geçirebildiği, ve devletin de desteğiyle DASK sigortasını önemli ölçüde yaygınlaştırıldığı hatırda tutularak, geleceği kesin olan "demografik deprem"e karşı benzer bir mekanizma oluşturma seçeneği dikkatle değerlendirilmelidir.

6.12 UDB hizmetlerinin finansmanında değerlendirilmesi gereken bir diğer seçenek de "Tersine Mortgage (*Reverse Mortgage*)"dır.

Tersine Mortgage, özellikle yaşlıların, emekli gelirlerine ek olarak, gayrimenkul varlıklarının piyasa değerine eşdeğer bir gelir elde etmelerinin bir yoludur. Tersine Mortgage kullanımı için, yaşlının meskeni veya kullanmadığı diğer varlıklar kullanılabilir. Bu sayede yaşlı, satmak istemediği mallardan gelir elde edebilir.

Bu yöntemin, Türkiye bankacılık sistemi içinde nasıl uygulanacağı, nasıl denetlenebileceği ve sağlıklı/verimli bir şekilde UDB hizmetlerine nasıl aktarılabileceği değerlendirilmelidir.

6.13 Gerek evde gerekse kurumlarda UDB hizmetlerinde kalite standartları belirlenmeli, akreditasyon sistemi ve denetim mekanizmaları oluşturulmalıdır.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı TÜSEB'e bağlı Türkiye Sağlık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsü TÜSKA bünyesinde başlamış olan yaşlı bakım hizmetleri standartları ve akreditasyon çalışması, paydaşlarla tartışılarak sürdürülmeli ve ivedilikle tamamlanmalıdır.

Yaşlıların UDB hizmetlerini yürüten kamu/özel kurumlarda, kalite standartlarının, uygulamaların ve şikayetlerin denetlenmesi için "Üçüncü Göz" muhakkak gereklidir. Özellikle demans ve benzeri zihinsel/bilişsel bozulmalar yaşayan, vasisi olacak aile fertleri de olmayan yaşlılarla kurum arasında hiç bir kontrol mekanizmasının kalmadığı unutulmamalıdır. Bu durum, finansal, hukuki ve tıbbi kararlar ve uygulamalar açısından büyük kısıtlamalara ve olası ihtilaflara kapı açmaktadır. Bu durumlar düşünülerek sisteme bir dış denetim/değerlendirme mekanizması dahil edilmelidir.

6.14 Bu düzenlemeler için çalışmalar sürerken, mevcut durumun iyileştirilmesi sağlanmalıdır.
UDB hizmetlerinin hem profesyonellik gerektiren hem duygusal yük getiren, emek yoğun bir uğraş olduğu dikkate alınarak, hem aile mensupları hem de yabancı/göçmenler dahil olmak üzere, tüm bakıcılar için, sağlık okur-yazarlığı ve temel yaşlı bakım eğitimleri verilmesi, danışma mekanizmaları gibi destek sistemleri kurulması sağlanmalıdır.

2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında sağlanan yaşlı aylığı ve evde bakım aylığı gibi sosyal desteklerin etkinliği, hedeflerine ulaşıp ulaşmadığı, kapsamlı anketler, saha araştırmaları ve sağlıklı istatistik verilerle değerlendirilmeli, tartışılmalıdır.

7. YAŞLI BİREYİN ÖZERKLİĞİNİN KORUNMASI

7.1 Her yetişkin insan gibi, 65+ bireylerin de, haysiyetleri, yaşam biçimleri, özel yaşamları, ihtiyaçları, bakımları ve tıbbi tedavileri hakkında kendi kararlarını özerk biçimde vermeleri, en temel insan hakkıdır. 1991 tarihli Birleşmiş Milletler Yaşlılık İlkeleri[11] ve kıyas yoluyla yaşlı hakları için de kılavuz kabul edilen 2006 tarihli Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme[12] bu yaklaşımı yansıtır. Ve Türkiye her iki belgenin imzacısıdır.

7.2 Öte yandan, yaşlılıkla birlikte başta bilişsel ve fiziksel olmak üzere sağlık sorunlarının görülmeye başlanması, yaşlı bireylerin kendi kararlarını vermeleri önünde bir engel olarak görülmüş ve başta yaşlının kendisini korumak ve çeşitli suistimallere hedef olmasını engellemek amacıyla, özerk karar verme hakkının kısıtlanması gündeme gelmiştir.

"Fiil ehliyetinin sınırlandırılması" diye bilinen bu kısıt kararını, başta yaşlının ailesi olmak üzere başkaları almak isteyebileceği gibi (Medeni Kanun mad. 405), yaşlı birey, kendisi de böyle bir talepte bulanabilir. (Medeni Kanun mad. 408: "Yaşlılığı, engelliliği, deneyimsizliği veya ağır hastalığı sebebiyle işlerini gerektiği gibi yönetemediğini ispat eden her ergin kısıtlanmasını isteyebilir.") Bu kararın alınmasıyla birlikte, titiz ve ayrıntılı bir hukuki işlem olarak tanımlanmış olan "vesayet" mekanizması devreye girer.

7.3 Ancak, bugün, yaşlanma süreci ve yaşlılık, bu hukuk düzenlemelerin oluştuğu döneme göre çok farklı bir noktadadır. Ortalama yaşam süresi, Medeni Kanun'umuzun kabulünün hemen sonrasında, 1930'da, erkekler için 40, kadınlar için 36 yıl olarak hesaplanırken, bugün TUİK verilerine göre, erkeklerde 75,9, kadınlarda 81,3 yıldır. 65 yaşına ulaşan bir kişinin önünde, ortalama, erkekler için 16,3 yıl, kadınlar için 19,6 yıllık bir yaşam vardır.

Bu durumda, yaşlanmayı yaşam döngüsünün tek bir evresi olarak ele almak giderek zorlaşıyor; bu süreci erken yaşlılık (65-75 yaş), yaşlılık (75-85 yaş), ileri yaşlılık (85+) şeklinde üç evre olarak ele alma eğilimi ağır basıyor. Yaş ve yaşlılık, biyolojik, fizyolojik,

[11] United Nations Principles for Older Persons, https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/united-nations-principles-older-persons, Türkçe metin için https://www.aile.gov.tr/eyhgm/mevzuat/uluslararasi-mevzuat/

[12] United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities, https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_61_106.pdf, Türkçe metin için https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/08/03/EngellilerinHaklarinalliskinSozlesme.pdf

bilişsel, psikolojik, ekonomik, sosyal boyutlarda, farklı şekillerde ve farklı hızlarda yaşanan bir olgu olarak görülüyor. Orta yaşla yaşlılık arasında, başta bilişsel beceriler açısından olmak üzere uzun bir geçiş dönemi olduğu kabul ediliyor.

Bu uzun geçiş döneminde, bireylerin hayatlarının çeşitli alanlarındaki özerklik yetenek ve becerilerinin farklı farklı hızlarda evrileceği açıktır. Ancak yasalardaki vesayet düzenlememiz bu gerçekle uyum içinde değil. Vesayet altına alınan kişi, hukuki, ekonomik, sosyal haklarını tümden kaybetmektedir. Ve kaybedilen bu haklar arasında "seçme hakkı" da bulunmaktadır.[13]

.

7.4 65+ Yaşlı Hakları Derneği olarak, bu durumun, yaşlı bireylerin "karar alma süreçlerine katılımı" konusunda çok temel bir engel olduğu görüşündeyiz. Yaşlı bireylerin siyasi haklarını da kaybetmelerine neden olan, toptancı "vesayet" düzenlemesi, düzeltilmek ve değiştirilmek amacıyla gözden geçirilmelidir.

Bu süreçte Medeni Kanun'un 429. Maddesinde düzenlenen "yasal danışmanlık" kurumu, doğru bir başlangıç noktası olabilir. TMK'ya göre "yasal danışmanlık" "kısıtlanması için yeterli sebep bulunmamakla beraber korunması bakımından fiil ehliyetinin sınırlanması gerekli görülen ergin kişiler" için başvurulacak bir mekanizmadır. Yasal danışmanın yetkileri, alım-satım, bağışlama, malvarlığını yönetme gibi, finansal ve tecimsel konularla sınırlandırılmıştır.

"Yasal Danışmanlık" kurumunun uygulamada nasıl sonuçlar verdiği değerlendirilmeli, kapsamı ve yetkilerinin genişletilmesi tartışılmalıdır.[14]

Bir başka yaklaşımla, "vesayet" konusunda, İsviçre Medeni Kanunu'nda, 2013 tarihinde yapılan değişiklikle yürürlüğe giren "yetişkinlerin korunması" kavramı doğrultusunda, topluca değişikliğe gidilebilir.[15]

---

[13] Kontacı, Ersoy, "Türk Hukukunda Kısıtlılık Hali ve Seçme Hakkı" www.yasayananayasa.ankara.edu.tr/dokumanlar/analizler/kisitlilik.pdf

[14] Ekrem Kurt, "Kendilerine Yasal Danışman Atanan Kişilerin Hukuki Durumu" UA Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi. Cilt, 4 (8), s. 42-79, 2016

[15] İbrahim Kaplan, "İsviçre Medeni Kanunu'nun (ZGB'nin) Yetişkinlerin Korunmasına İlişkin Yeni Hükümlerinin Değerlendirilmesi", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Cilt: 31, Sayı:137 Temmuz 2018

8. YAŞLILARI HEDEF ALAN HAK İHLALLERİ VE SUİSTİMAL OLAYLARI

8.1 Türkiye'de güçlü aile yapısının ve geleneksel değerlerimizin, aile içinde ve dışında yaşlıları koruduğu varsayımı önemli ölçüde doğru olmakla birlikte, hızlı ve kuralsız kentleşme, ekonomik zorluklar, göç, aile bağlarının zayıflaması gibi dinamikler bu "doğal" koruma kalkanını ciddi ölçüde zorlamaktadır.

Gözlemimiz, yaşlılara yönelik, zaman zaman ölümle sonuçlanan şiddet olaylarının arttığı, hatta zayıf ve korumasız addedilen yaşlıların aile içi şiddet ve suistimal hedefi olduğu yönündedir. Organize suç oluşumlarının, yaşlıları hedef alan finansal suistimal girişimleri ise vaka-i adiye mertebesine varmıştır.

SENEX Derneği'nin aylık izleme raporlarında ortaya çıkan durum dikkat çekicidir.[16] Bir örnek vermek gerekirse, Mayıs 2022 ayı içinde, Türkiye genelinde yaşlılara karşı işlenen şiddet, istismar, ihmal, hak ihlali ve ayrımcılık incelendiğinde 158 vaka raporlanmıştır. Bu vakaların 5'i cinayet, 2'si intihar,25'i doğal olmayan nedenlerle gerçekleşen ölüm (düşme, kaza, yangın, ihmal, zehirlenme, vb). 28 vaka şüpheli ölüm olarak sınıflandırılıyor. Çoğu kadınları hedef alan 13 dolandırıcılık olayı var.

8.2 Burada önemli olan, bu verilerin sadece medyaya yansıyan haberlerden derlenmiş olmasıdır. Türk Ceza Kanunu başta olmak üzere, adli ve kolluk düzenlemelerimizde yaşlılar ayrı bir kesim olarak ele alınmadığı için, yaşlılara yönelik şiddet ve suiistimal olayları da ayrıca takip edilmemekte, izlenip, raporlanmamaktadır.

Yaşlıların karşı karşıya kaldıkları mağduriyet ve hak ihlallerinin tam olarak anlaşılabilmesi için, bu eksikliği giderecek değişiklik ve düzenlemelerin yapılması zorunludur.

8.3 Ayrıca, Türk Ceza Kanunu'nda, yaşlıların sıkça mağdur olduğu belli suçlar için, yaşlılık halinin ağırlaştırıcı sebep olarak eklenmesi, cezanın "caydırıcı" olma özelliğini pekiştirecektir. (Bazı suçlarda mağdurun kadın veya çocuk olmasının, cezayı ağırlaştırıcı sebep sayılması örneğinde görüldüğü şekilde.)

[16] https://izleme.senex.org.tr/tr/publications.aspx

Bu suçların başlıcaları: insan ticareti (m.80), kasten/ihmalle kasten öldürme (m.81-83), kasten yaralama (m.86), eziyet (m.96), cinsel saldırı (m.102), tehdit-santaj-cebir(mm.106-108), kişiyi hürriyetinden yoksun kılma (m. 109), konut dokunulmazlığının ihlali (m.116), verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme (m. 136), güveni kötüye kullanma (m.155), dolandırıcılık (m.157), kötü muamele (m.232), banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması (m.245) şeklinde sayılabilir.

"Nefret ve ayrımcılık" suçunun kapsamının tanımlandığı m.122/1'de "Dil, ırk, milliyet, renk, cinsiyet, engellilik, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret" ifadesine "yaş" da eklenmelidir.

"Nitelikli dolandırıcılık" suçuyla ilgili olarak md.158/1'de sayılan ağırlaştırıcı nedenler arasında "Kişinin algılama yeteneğinin zayıflığından yararlanmak" da yer almaktadır. Bu maddenin, özellikle yaşlıları korumak amacıyla konulduğu varsayılsa bile, yorum ya da uzman görüşü gerektirecek böyle bir koşul yerine, doğrudan yaşlılık koşulunun getirilmesi, daha somut bir düzenleme olacaktır.

8.4 Son olarak, TCK m.233 "Aile hukukundan kaynaklanan yükümlülüğün ihlali" halini düzenlemekte ve "Aile hukukundan doğan bakım, eğitim veya destek olma yükümlülüğünü yerine getirmeyen kişi, şikayet üzerine, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" demektedir.

Ancak maddenin devamında, bu ihlalin mağdurları, "hamile olduğu bilinen eş veya sürekli birlikte yaşadığı kadın" ve "çocuklar"la sınırlandırılmıştır.

Oysa, Devletimizin yaşlılar konusunda önceliği, aile yanında, evde bakımdır. Bu yaklaşım, Sayın Cumhurbaşkanı'ndan başlayarak bütün yetkililer tarafından tekrarlanmış, neredeyse "doktrin" haline gelmiştir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, yaşlıların aileleri yanında bakım hizmeti almalarını sağlamak üzere hayata geçirilen "Evde Bakım Yardımı" kapsamında, 2019 Ocak-Eylül dönemi itibariyle 60 yaş ve üzeri 132 bin yaşlıya nakdi destek sağlamıştır.

Özetle, uygulamada, “aile içindeki bakım yükümlülüklerinin” yaşlı bireyleri de kapsadığı açıktır. En azından ihtiyaç sahibi ailelere, bu yükümlülüklerini yerine getirmeleri karşılığında devlet maddi yardımda bulunmaktadır.

Bu durumda, bu yükümlülüğün de TCK m.233 kapsamına alınması ve böylece aile içindeki yaşlılara bakım yükümlülüğünün ihlaline karşı yaptırım getirilmesi düşünülmelidir.

9. YEREL YÖNETİMLER VE YAŞLILAR

9.1 Ülkemizde belediyeler, her toplum kesimi için olduğu gibi, 65+ bireyler için de birincil hizmet noktasıdır. Nüfusun çok büyük kesiminin kentte yaşadığı, 2012’den bu yana Büyükşehir sınırları içindeki köylerin tüzel kişiliklerini kaybederek mahalle haline geldiği günümüzde, bu durum sosyal bir gerçektir. Daha şimdiden, Türkiye’deki toplam 922 ilçeden 499’unda, yani yarısından fazlasında, yaşlı nüfus oranı, “yaşlanma sürecinin eşiği” kabul ediken %14’e ulaşmış, hatta aşmış durumdadır.[17]

9.2 Ayrıca hukuki olarak da, 5216 sayılı Kanun, “Sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek veya işlettirmek, bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksek okullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmak.(m.7/v)” diyerek, Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri’ne açık bir görev vermiş, ve bu görevi yerine getirirken, Sivil Toplum Kuruluşları’yla işbirliği yapılmasını da öngörmüştür.

Ayrıca, 5393 sayılı Belediye Kanunu “Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda engelli, yaşlı, düşkün ve dar gelirlilerin durumuna uygun yöntemler uygulanır” diyerek doğru bir yöntem de göstermiştir.

[17] Mehmet Ali Şahin, Türkiye’de Demografik Dönüşüm Sürecinin Yerelden Yönetimi: Yaşlanan Toplum ve Kentsel Politikalar, TESEV Değerlendirme Notları, 2021/10, https://www.tesev.org.tr/tr/research/turkiyede-demografik-donusum-surecinin-yerelden-yonetimi-yaslanan-toplum-ve-kentsel-politikalar/

9.3 Belediyelerimiz, bu çerçevede yaşlı hemşehrilere yönelik pek çok faaliyette bulunmakta ve evde temel bakım da dahil olmak üzere pek çok hizmet götürmektedir.

Ancak bu hizmetlerin türü, kapsamı, sürekliliği ve sürdürülebilirliği belediyeden belediyeye önemli ölçüde değişmektedir. Belediyelerin kendi içinde, her birimin yaşlılık konusunda benzer bir bilinç ve farkındalık sahibi olduğunu söylemek mümkün değildir.

Pek çok durumda, yaşlı hizmetlerinin, hak temelli değil, muhtaçlık giderilmesi ve hayır işi düzeyinde ele alındığını gözlüyoruz.

9.4 Belediyelerin yaşlı hemşehrileri için yaptıkları ve yapmayı planladıkları her türlü faaliyet, stratejik plandan başlayarak, performans kriterlerine, öngörülen bütçeye ve bütçe gerçekleşmesine kadar açık ve şeffaf biçimde izlenebilir olmalıdır.

9.5 65+ Yaşlı Hakları Derneği olarak, belediyelerde düzeyinde iyi örneklerin paylaşılması, sorun ve engellerin tartışılması, tecrübe ve bilgi birikiminde ortaklaşılması, yaşlılara hizmet veren uzman kadroların konum ve saygınlıklarının güçlendirilmesi için düzenli olarak çalışıyoruz. Sivil toplum ile yakın çalışma kültürü olan İstanbul ilçe belediyeleriyle başlayarak giderek Türkiye çapında Yaşlı hizmetleri yürüten, örnek teşkil eden ve/veya hizmetlerini geliştirmek isteyen 23 belediyenin dahil olduğu “Yerel Yönetimler Yaşlı Hizmetleri Çalışma Grubumuz” diğer çalışma gruplarımızın ve projelerimizin de uygulama alanı bulduğu nüve haline geldi.

Bu çalışmaların daha verimli bir düzeye gelebilmesi için, İlçe Belediyelerimiz arasında, Dünya Sağlık Örgütü’nün, 2006’dan bu yana yaygınlaştırmaya çalıştığı “Yaşlı Dostu Kent Ağı” kavramını hayata geçirecek bir “Yaşlı Dostu Kentler Birliği” kurmak üzere kolaylaştırıcı rolümüzü sürdürmek, orta vadede hedefimizdir.

Bu hedef etrafında yeterli Belediye’nin görüş birliğine varması durumunda, konu 5355 saylılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu uyarınca siyasi otoritenin değerlendirme ve onayına gelecektir. Bu aşamada, Meclisimizin bu girişimi desteklemesini diliyor ve umuyoruz.